

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 103.

V Ljubljani, v petek 5. maja 1899.

Letnik XXVII.

Vestfalska pisma.

(Dr. J. Ev. Krek.)

V.

Henrichenburg! Da si mi zdravo ljubko selo, ki si ob periferiji veliko-obrtne vestfalske „marke“ ohranilo še svoj prvotni značaj, svoje domače lice! Dolgo ne bo, pa ti zazidajo tvoje zelene luke in posekajo tvoje senčne loge, tvoje hrastove gozde in prepode iz njih slavčka in kosa in vse druge pevce, ki sedaj tako glasno žvrgolé v njih.

Idiliško lep je Henrichenburg. Oko si počije, srce pomiri v njem, ne bodejo te v oči velikanški dimniki in njihov zaduhli sopar, ne moti ti ušesa smrčeči stroj in dolgočasno kladivo. Samo umazana Enšer ti priča, kaj je v bližini. — Stari kmečki dvorci v starem vestfalskem slogu ti rudé nasproti. Simetriško sestavljeni leseni obodi slone na nizkem zidanem postavcu; zazidani so z opeko. Od daleč se ti zdi, kot bi bile stene pobarvane s črnimi progami. Stavbe so lične in prostorne. Bele zavese visé nad vsakim knom; ne samo snažnost, marveč nekako gospodstvo je tu doma. Lepo opravljena stanovanja vežejo moža na dom, na rodbinsko življenje. Manj se obiskujejo tod gostilne, nego pri nas. Domača prijazna hiša pridržuje rodbino s svojo ljubkostjo v svojih prostorih. Na Holandskem je v tem oziru še mnogo boljše. Tam obiskuje gostilno samo, kedor jo mora. Zabave si redno nobeden ondi ne išče.

Če bi se ne moral bati, da ne izzovem kakega slovečega shoda v obrambo malega obrta, bi skoro rekel, naj bi tudi pri nas gostilna

malo manj važnosti imela v družabnem življenju. In pristavil bi, da bi dobri vzgoji, poštenemu rodbinskemu življenju, omiki in napredku to nikakor ne škodovalo. Da ne bo pohujšanja, pa izjavljam, da v tem oziru tudi konsumnih društev ne izvzemam.

A kaj bi modroval? Tebi, moj zlati henrichenburski pastor sem nameraval napisati te vrstice v spomin. Zato proč z vsem drugim!

Bilo je dela od zore do noči v zasilni cerkvi. Mali gotiški cerkveci je župnik dal predreti jedno steno in ob njo je prizidal prostorno zasilno stavbo. Tudi tu se je v našem ljubem domačem jeziku glasila božja beseda in donela naša slovenska pesem.

Vse se je srečno izvršilo. V pastornatu — župnišču — stoječem sredi cvetočega vrta, sva v prijazni sobici sedela s pastorjem. Fridolin Bayer mu je imé. Steklenica rujne Renščine nama je svetila na mizi; iz dolgih pip sva puhala blagodišeči dim. Blagor vam, vestfalski pastori! Smotka in pipa je na razpolago vsakemu gostu vaših prijaznih domov. Kranjec! kaj hočeš še več.

Bilo je prijetno v petek zvečer, tako prijetno kakor vselej, ko v bratovski prijaznosti kramljajo duhovniki-sobratje med seboj; prijetno, kakor po naših domačih župniščih, pri naših ljubeznivih slovenskih „gospodih“.

S henrichenburskim pastorjem sva bajila mlade in stare bajke. Pravil mi je, kako je v njegovi župniji, kako misli zidati novo cerkev in vedno je vesel ponavljal, kako hvaležen je, da so tudi Slovenci opravili velikonočno dolžnost.

»Ali imate drugih tujcev veliko?« sem ga vprašal med pogovorom.

»Tujcev? Jaz ne poznam nobenega tujca v svoji župniji; vsi katoličani so moji farani in moja dolžnost je, za vse jednako skrbeti.«

Zasluzil sem jo. — Pastor Fridolin je vrlo izobražen mož. Prvih jednajst let duhovske službe je bil rektor v rektoratski šoli v Bueru.

Rektoratska šola! Te v Avstriji ne poznamo. Katoliški duhovniki so ustanovili po raznih večjih krajih, kjer ni srednjih šol, take šole. V njih se podučujejo predmetje nižjih gimnazij, sem pa tja tudi nižjih realk. Škof izbere za rektorje nadarjene mlade duhovnike brž, ko dovrše semenišče. Predno nastopijo službo, morajo napraviti izpit pri posebni državni komisiji. Šolo vodi navadno kuratorij več oseb, ki skrbé za priprave prostore, za potrebne šolske pripomočke, ki določajo šolnino in iz nje plačujejo rektorja in vse druge stroške. Moj pastor je učil izprva tri razrede — najmanj po 32 ur na teden. Ko se je šola razširila za četrti in peti razred, je dobil pomočnika-sobrata. Tako dobó tudi tam, kjer ni srednjih šol, mladina prilžnost, učiti se srednješolskih predmetov. Šolarji stanujejo doma, rektor jih vse do dobra pozná; po številu jih je malo; nadzorstvo je natančno. Zato ni čuda, da imajo te šole čudovito lepe vspehe. Navadno jih jedna tretjina vstopi v gimnazije ali realke. Profesorji so lepo vzgojenih, dobro podučjenih in marljivih mladeničev iz rektoratskih šol zelo veseli. Izmed Fridolinovih učencev ni nobeden padel pri vsprejemnem izpitu. V raznovrstnih službah so nastavljeni; vsi, razven jednega, vneti katoliški možje. Iz teh

LISTEK.

Romanje v sveto deželo.

(Dalje.)

Potem se dvignemo ter stopimo v notranjščino.

Kakor vsi stari judovski grobovi, tako se deli tudi božji grob v dva dela: v nekaki prednji prostor in v pravi grob. Skozi ozka vrata stopimo v prednji del, ki je 3-5 m. dolg in 3 m. širok; imenuje se angeljska kapela. Petnajst večnih svetilk razsvetljuje z motnim svitom mali prostor, sredi leži kos kamena, ki je zapiral nekdanj vhod k grobu.

Tudi tukaj nekoliko pomolimo, potem pa stopimo skozi majhna, proti vzhodu obrnjena vrata v pravi božji grob. Tri in štirideset večnih lučij, katere oskrbljujejo razna verstva, razsvetljujejo ta prostor, okrašen z dragocenimi slikami, mramorjem, zlatom in dragocenimi kamni.

Toda kaj je ves ta blišč napram svetosti najsvetejšega groba. Proslavljajoči Boga se čutimo presrečne, da klečimo na mestu, čegar svetost je neločljivo zvezana z resnico naše vere; na tem mestu se potrjuje, kar pravi sveti Pavel: „Ako Krist ni vstal, je prazno naše oznanovanje, tedaj tudi prazna vaša vera (I. Kor. 15. 14); ako Krist ni vstal, je vaša vera napačna in vi živite še dalje v svojih grehih (15. 17); zdaj pa je Krist vstal

od mrtvih (15. 20); hvala Bogu, ki nam je dal zmago po Jezusu Kristusu Gospodu našem (15. 57).

Ni čuda, da so smatrali kristjani že od nekdanj božji grob za svetišče, katero želi vsak romar najpreje počastiti. Saj je ravno na tem mestu spolnil Krist po vstajenju vse svoje obljube, premagal smrt, spričal svoje božje poslanstvo in svojo božjo naravo, ter nam dal za vse čase zastavo odrešenja in prihodnjega vstajenja.

Od božjega groba se je bliskoma širila vesela vest o dovršenem odrešenju po vsem svetu; tukaj zajema tudi romar tolažbo, tukaj se mu utrdi njegova vera in upanje v nebeško srečo.

Veselega srca, potolažen in pokrepčan ostavlja kristjan božji grob; čuti se neizrečeno srečnega, da je videl z lastnimi očmi mesto, od koder izvira vsa resnica in vse upanje naše.

XI.

Pot na hrib Sijon. — Okolica sijonskih vrat — Coenaculum — Obednica. — Dvorana zadnje večerje. — Grob Davidov. — Sobana umivanja nog. — Slovo apostolov.

Med najznamenitejša jeruzalemska svetišča prištevamo oni sveti kraj, kjer je Krist naš Gospod na predvečer svojega trpljenja in svoje smrti oznanoval svojim učencem skrivnosti svoje neskončne ljubezni, postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa in zasnoval z višjo duhovniško molitvijo

temelj, na katerem naj bi se dvignila stavba svetovnega odrešenja.

Napotimo se torej proti gori Sijon.

Pot nas vodi mimo raznih veličastnih poslopij armenskega patriarhata. Med njimi se dviga jako bogato opremljena in v orientalskem okusu okrašena katedrala, kjer je baje sv. Jakob starejši umrl mučeniške smrti.

Skozi sijonska vrata dospemo iz mesta. V Kristovih časih je spadal še ves hrib sijonski k Jeruzalemu.

Ne daleč od sijonskih vrat stoji majhen armenski samostan, ki je bil baje Kajfova hiša, in kateri hrani še sedaj kamen, s katerim je bil pokrit Kristov grob. Tam nekje kažejo tudi mesto, kjer je Peter, zatajivši Krista, pretakal bridke solze.

Gol, skalovit svet, na katerem raste le tu pa tam kak črnkast grm, peščene goljave, pokopališča raznih verskih ločin, — vse to množi čut, ki nas prehaja, ko stopamo proti poslopjem z okroglimi kupolami in jednim prav visokim minaretom. Starikasta stavba krije svetišče zadnje večerje, umivanja nog, prikazovanja Gospodovega po vstajenju, prihoda sv. Duha in zbora apostolskega. Med drugimi je tudi svetišče, kjer je bivala in umrla blažena Devica Marija, ko je stanovala pri sv. Janezu, dokler je ni poklical Gospod s tega sveta.

5430

rektoratskih šol se novačijo duhovniki; iz njih izhajajo katoliški akademiki, katerih je nad 2000 po vsi Nemčiji.

Seveda je za take šole treba najprej dovolj duhovnikov; potem pa tudi nekakega priznavanja njihove potrebe pri vladi in pri gimnazijskih učiteljskih zborih.

Henrichenburški župnik je pričel svoje delovanje ravno ob času, ko je butil kulturni boj na dan. L. 1873 je bil posvečen; — že potem, ko je majev zakon škofom prepovedoval mašnike posvečevati brez vladnega dovoljenja. Bil je torej mašnik proti državni volji, ker njegov škof — Janez Bernard — kot noben drugi škof, ni prosil dovoljenja, da bi smel izvrševati svojo službo. — Tako posvečeni mašniki niso smeli v javnih cerkvah maševati, ne deliti svetih zakramentov. Kedor se je pregrešil proti temu, so ga zaprli in pregнали. Fridolinovi sošolci so bili vsi v zaporu; on sam ne, dasi je poleg rektoratskih opravil vedno pomagal v dušnem pastirstvu. Ko so izmed štirih dušnih pastirjev — župnika in treh kapelanov — tri zaprli, ga je pastirska služba v celem mestu zadela še mnogo izdatnejše. A vpliv, ki ga je imel vsled svoje šole, ga je rešil.

Deželni zbor kranjski.

XVI. seja dne 5. maja.

Predseduje dež. glavar Oton pl. Detela, vlado zastopa dež. predsednik baron Hein.

V imenu upravnega odseka poroča poslanec Jelovšek o uvrstitvi občinske ceste Rakek-Ivanjeselo-Laze-Martinjivrh-Dol. Logatec med okrajne ceste.

Sklep se glasi:

1. Od občinske ceste, ki se nahaja zdaj v cestnih okrajih Cerknica in Logatec in drži od Rakeka čez Ivanjeselo, Laze, Martinjivrh do Dol. Logatca, se delna, v cestnem okraju logaškem se nahajajoča, okoli 8-6 km. dolga proga med Lazami in Dol. Logatcem uvrsti med okrajne ceste.

2. Logaškemu okrajnemu cestnemu odboru se v pokritje stroškov za pripravo pod 1.) imenovane ceste v dobro stanje dovoli podpora 1000 gld. iz kredita za cestne namene.

3. Logaškemu okrajnemu cestnemu odboru se naroča, da prevzame ad 1.) imenovano cesto v svojo neposredno oskrbo in da skrbi za to, da se pripravi ta cesta v dobro vožno stanje.

4. Deželnemu odboru se naroča, da radi izvršitve teh sklepov potrebno ukrene.

Dalje v imenu upravnega odseka poslanec Božič poroča o razdružitvi občine Turjak v dve samostojni občini Turjak in Rob ter nasvetuje, da se vsprejme dotični načrt zakona, po katerem bi davčni občini Turjak in Osolnik tvorili samostojno občino Turjak, in davčni občini Selo in Krvava Peč samostojno občino Rob.

Poslanec Pakiž ugovarja predlaganemu načinu razdružitve, ker bi bili združeni premožnejši davčni občini Turjak in Osolnik, a revnejši davčni občini Krvava Peč in Selo bi bili prepuščeni svoji žalostni usodi. Če se že občina razdruži, naj se združijo davčne občine Selo, Osolnik in Krvava Peč v občino Rob in dav-

čna občina Turjak bodi zase samostojna selska občina. Poslanec Višnjikar se v marsičem sicer strinja s tovarišem Pakižem, vendar pa podpira predlog odsekov. Katoliško-narodna stranka glasuje proti razdružitvi, kakor jo predlaga odsek, a ostane v manjšini. Večina vsprejme dotični načrt zakona.

V imenu finančnega odseka poroča poslanec vitez Langer o proračunu kranjske kmetijske šole na Grmu za leto 1899. Vsa potrebščina za šolo in gospodarstvo se proračunava na 15970 gld., pokritje na 13020 gld., torej je primanjkljaja 2950 gld.

Na predlog posl. grofa Barbo se je tretjemu učitelju za oskrbovanje čebelnjaka črtala nagrada 50 gl. Vsprejeta je bila resolucija, naj dež. odbor vsprejema le take učence, o katerih se sme pričakovati, da bodo gospodarji na svojih kmetijah, in da naj se izdela program za vsprejemne izpite.

Nadalje poroča poslanec vitez Langer o zgradbi vodovoda za Novo Mesto in okolico ter predlaga:

1. Za zgradbo vodovoda za Novo Mesto in sosednje vasi Bersljin, Kandija, Žabja Vas, Šmihelj, Jedinščina, Gotna Vas in Čermošnjice se odobruje od prof. Hraskega izdelani projekt z načelno preuredbo, da se po njem nasvetovano izkoriščanje vodne sile Težkega potoka za vršno črpalnice opusti ter se odpadle turbine nadomesté z motorji, ki jih goni bencin.

2. Pri napravi poslopja za stroje se je ozirati na morebitno zvezo vodovoda z vasmi Stopiče, Plemberg, Gorenja in Dolenja Težka Voda ter prihraniti prostor, da se postavijo za to potrebne črpalnice.

4. Vodovod se razglasi za podjetje, katero se podpira iz deželnih sredstev pod pridržkom, da k stroškom, proračunjenim na 155,000 gl., prispeva država 48%, dežela Kranjska 30% in vdeležene občine 22%.

5. Da se more z zgradbo vodovoda pričeti še tekočega leta, naj se opusti sklenitev dotičnega deželnega zakona, kateri pa sicer že tako ali tako ni potreben, ker tukaj ne gre za podjetje, katero je izvesti iz dež. sredstev, ampak le za tako, ki se podpira od dežele.

6. Na vsak način pa si pridržuje dežela dogovorno s c. kr. dež. vlado pravico do največjega vplivanja na oddajo in izvršitev dela, na stavbeno vodstvo, kakor tudi na svojočasno vzdrževanje in vršno vodovoda. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. maja.

Mladočeški klub češkega deželnega zbora je imel včeraj važno posvetovanje v zvezi z veleposestvom. Izpraznjeno je namreč še vedno mesto deželnega odbornika vsled odstopa nemškega poslanca Lipperta. Tega odbornika treba voliti iz cele zbornice. Dokler so se še Nemci udeleževali deželnozborskega zasedanja, je bil vsled kompromisa na to mesto izvoljen vedno Nemec. Sedaj so se pa razmere znatno spre-

vava daritev, ki se je tu prvič opravila, tudi nam v zveličanje; naj bi iskra onega žara, ki je zablestel tukaj na binkoštni praznik, razsvetlila in vžgala tudi naša srca, da postanemo vredni in deležni obljub in blagrov, ki so izhajale iz teh svetišč.

Potem nas vodijo še nekaj stopnjic navzgor v kapeli podoben prostor, ki je pokrit s slamnatimi blazinami; velikanska s pregrinjali in svilo pokrita prazna rakev nam znači, da je pod njo grob Davidov, katerega smejo le mohamedani videti. — Od daleč se nam pokaže tudi sobana, kjer se je vršilo umivanje nog, toda vstop nam ni bil dovoljen.

Druga svetišča so pa kristjanom sploh nepristopna, in ločili smo se od hriba sijonskega z gorečo željo, da bi prišli ti sveti kraji prav kmalu zopet katoličanom v roke. Stoječi pred coenaculum (sobano zadnje večerje), nam je živo pred očmi ginljivo slovo apostolov, ko so si na tem mestu podajali roke, predno so odšli oznanovat na vse štiri strani sveta Kristove nauke.

(Dalje sledi.)

nile in je bilo vsled tega nujno potrebno, da so se sošli v posvet zastopniki češkega naroda in veleposestniki. Češki radikalni krogi z vso silo delajo na to, da bi se Nemci popolno prezrli, vendar bo pa večina mladočeškega kluba najbrže skušala tako ukreniti, da bo zadovoljila tudi nemške veleposestnike.

Protestantsko gibanje v Avstriji provzroča kričanju Wolfu mnogovrstne neprijetnosti in ko bi ne bil tako neizmerno zavez za svoje »vzvišeno« postanstvo, bi bil gotovo že davno obesil na kol vse utrujajoče protestantske študije. Nasprotuje mu poleg avstrijskih katolikov tudi javna oblast ter uničuje njegove »krasne« načrte. Z velikim trdom je dosegel poslanec Wolf, da je prišel na avstrijska tla pruski protestantski pastor dr. Everling, da bi se, kakor se je glasilo v raznih Schönererjanskih glasilih, »malo poučil« o protestantskem gibanju v Avstriji. Kajpada je imel v resnici vse druge namene. In tega moža je avstrijsko oblastvo iztiralo čez mejo pri Bodenbachu na severnem Češkem ter mu namignilo, da kričaja Wolf in Schönerer sedaj še ne potrebujeata tujih sotrudnikov pri svoji protirimski agitaciji.

Kriza v Italiji še ni rešena in še sploh ni določen način, na kateri se ta sploh reši. Splošno se sodi, kot smo že omenili, da bo kralj znova poveril generala Pellouxa z sestavo ministerstva in da se na vsak način loči dosednji zunanji minister Canevaro, ki je provzročil s svojo zunanjo politiko sedanjo krizo in splošno nezadovoljnost mej italijanskim prebivalstvom. Tako vsaj poročajo italijanski polofičijozni listi. V resnici pa ni tako. Res je sicer, da postopanje ministra Canevaru ni bilo povsem pravilno in da so bili posebnost njegovi odgovori v zadevi ekspedicije skrajno nesrečni, toda glavno nezadovoljnost provzročil je pa le ministerski predsednik Pelloux. Zrak se je sčistil na Monte Citorio, pisali so italijanski listi 29. junija lanske leto, ko je bilo imenovano sedanje strmoglavljeno ministerstvo, in vse je pričakovalo, da se sčisti ozračje po celi Italiji. Toda Pelloux ni imel volje, še manj pa poguma, da bi bil izvel važne socialno-politične reforme. S silo in zatiranjem je hotel udušiti notranje prepire ter nasiti sestradsane množice. Pri svojem nastopu je sicer obljuboval vse mogoče reforme, potem so se mu pa zdele najnujnejše le one, s katerimi je hotel kratiti še to malo osebne svobode, kar jo uživa italijansko, posebno še katoliško prebivalstvo v sedanjih razmerah. Na ta način pač ni mogoče zadovoljiti prebivalstva in zato je moral iti sedanji kabinet.

Filipinsko vprašanje. Razni politični krogi se v zadnjem času zelo marljivo pečajo z vprašanjem, kaj se pač zgodi s Filipini, ki so sedaj v ameriških rokah. Spočetka je namreč ameriška vlada izjavljala, da jih ne mara obdržati zase, marveč jim prizna takoj samostojnost, ko bo zagotovljen mir na otokih. Sedaj pa odgovarja tajnik Long na to vprašanje, da se predsednik Mac Kinley še ni definitivno odločil, gotovo pa je, da se otokov sedaj še ne mara znebiti in da bo o njih končni usodi sklepal ameriški kongres. Vidi se toraj, da o popolni neodvisnosti filipinskih otokov še ni govora, ker Amerikani komaj čakajo, da uduše neljub in dolgotrajen upor.

Ivan Trnski.

V proslavo osemdesetletnice.

(Konec.)

Še kot upravni poročnik se je oženil Ivan Trnski v Jelšanah v Istri z Vilelmino Lavričovo, sestro odvetnika dr. Lavriča, vnetega slovenskega rodoljuba iz Gorice. Imel je devetero otrok, osem sinov in jedno hčer, od katerih mu zdaj živi še hčer in trije sinovi. Ljubljena soproga mu je umrla že leta 1886.

Trnski je pisal skoraj za vse hrvatske leposlovne časopise počenši od »Danice«, pa ni še dandanes odložil peresa. V »Nevenu«, »Glasonoši«, »Naše gore listu«, »Dragoljubu«, »Bosiljku«, posebno v »Viencu« in »Prosvjeti« se nahaja mnogo njegovih pesnij, nbel in drugih sestavkov. Kot glavno njegovo književno delo se morejo označiti »Kriesnice«, ki so začele izhajati leta 1862 v »Glasonoši« ter tedanji naraščaj kar začarale; tudi strogi kritičarji, kakor Adolf Veber, so jih močno hvalili. Leta 1863 jih je izdal Abel Lukšič v posebnem izdanju ter se je še le tedaj zvedelo za pravo ime spisatelja. Po zadržanju in po obliku se

Po ustnem izročilu so bili v tukajšnjih globokih skalnatih votlinah pokopani David, Salomon in drugi judovski kralji.

Ta svetišča so bila nekda lastnina oo. frančiškanov; pridobili so si jih z velikimi krvavimi in denarnimi žrtvami. Toda Turki so jih pregnali od tod, ker so tudi oni častili Davida in Salomona. (Lani pa je odkupil nemški cesar od turškega sultana ves ta prostor s svetišči vred in ga zopet podaril katoličanom v njih veliko veselje).

V mnogih svetiščih bivajo turški derviši in nekatere odlične turške rodbine, ki zahtevajo vstopnino v ta svetišča. — Otožni stopamo skozi duri ter pridemo na prostorno dvorišče. Potem gremo po kamenitih stopnjicah v prvo nadstropje, kjer zagledamo pred seboj svetlo dvorano. Tu je bila zadnja večerja. Pokleknejo in opravimo pobožno kratko molitev. Dvorana, ki se deli po dveh stebrih v dve ladiji, je v gotiškem slogu obokana; pobeljena je in nima nobene oprave, le nekaj slamnatih blazin leži po tleh. Komaj si upamo glasno moliti; le s tihim premišljevanjem dajemo duška svojim vtisom in čutilom. Naj bi bila višje-duhovniška molitev, ki se je tu glasila, in nekr-

morejo »Kriesnice« uvrstiti med najboljše proizvode novodobne hrvatske poezije. Druga knjiga je izšla leta 1865, a tretji del je izdal pesnik leta 1881 v svoji zbirki »Popievaka i milostnica mladjenaka«. Leta 1888 je priobčil čisto nov prevod Schillerovega »Zvona« v »Basiljku«.

V tretji in poslednji periodi svojega delovanja je bil Trnski najmarljivejši sodelavec »Vienca«, in ne samo lirik nego tudi epik, pripovedač in izvrsten prestavljavec. Njegovih del, največ domačega zadržaja, je vseh 78, pa bi jih pesnik posebej izdal, ko bi se našlo dosti naročnikov. Predstavljenih pesem ima pripravljenih za tisek 150, cela antologija najboljših Göttheovih, Schillerjevih, Uhlandovih, Rückertovih, Heineovih, Puškinovih, Mickievičevih ter nekoliko francoskih in angleških proizvodov, posebno Byronovega Mazzepe. Vredno bi bilo zares, da se najde založnik za tako lepo zbirko. V poslednjo dobo pisateljavanja Trnskega spada tudi pesniška pripoved »Ana Lovičeva«, potem »Ban Berislavić«, ki jih je izdala dionička tiskarna, ter »Jezerkinje« v Šolcovej tiskarni posebej tiskani soneti.

Od dramatičnih proizvodov, ki jih je izvrstno prestavil, navajamo te-le: »Sina pustinje« od Holma, »Othela« od Shakespeara, »Valovje morja in ljubezni« od Grillparzera. Prevel je tudi več oper. A vsi ti prevodi so točno in resnobno delo, kakor trdi dramaturg Andrić. »Matica Hrvatska« je izdala tudi njegov novi prevod eposa »Evgen Onjegin« od Puškina. Pesnik sam je začel leta 1881 izdavat svoja dela, ali sta izšla samo dva zvezka, namreč: »Popievke i mladjenke« ter »Kriesnice«, ostalih sedem zvezkov, v katerih je hotel objaviti ostale različne svoje proizvode, pa čaka še zdaj na izdajo, ker se je našlo takrat premalo naročnikov na-nje.

Na željo pokojnega škofa Kralja je prevel Trnski tudi »Stabat Mater« in kasneje še več drugih cerkvenih pesnij, katere so tiskane v »Glasniku Djakovačke biskupije«.

Dne 1. maja 1887 je proslavil Ivan Trnski 50letnico svojega književnega delovanja ter je pri tej priliki bila pred njegovo hišo prirejena sijajna bakljada in predstava v gledališču, a samemu pesniku so bile izročene mnogoštevilne čestitke, adrese in pozdravi. Mesto Zagreb ga je imenovalo v javni sednici 21. aprila svojim častnim meščanom. a odbor gospej Hrvatic, Slovenk in Srbkinj mu je izročil po gospi Korneliji Kukuljevićeveji in Dragici Markovićeveji zlat venec in adresi. Pri tej priliki je izdala Dionička tiskarna Trnskijev tretji prevod Schiller-jevega »Zvona« leta 1887.

»Vienac« je takrat priobčil tudi obširni životopis Ivan Trnskega ter navel njegova dela, kar jih je napisal samo za ta časopis; a bilo jih je okoli 119 izvirnih, 77 prevedenih pesnij, 22 izvirnih in 7 prestavljenih pripovedi in mnogo drugih člankov. Treba je tukaj omeniti, da je ta marljivi zbiravec narodnega blaga pomagal svojemu pobratimu Šulku pri sestavljanju besednika več nego se misli, in da je po nagovoru Perkovca in Štrige v hrvatskeji metriki izvojeval važnost naglaske in pravo mesto ter postal tako očetom hrvatske metrike. More se tedaj reči, da Trnski ni prenehal nikdar delati ter še danes kot 80letni starček popravlja in spopolnjuje svoja dela ter snuje nova.

Trnski je bil v zvezi celo svoje življenje z vsemi hrvatskimi književniki, pričenši od Gaja pa do najnovejših pisateljev, ali glavna prijatelja in druga sta mu bila Preradović in Šulek, s katerima je delal do zadnjega časa.

Danes in jutri se proslavi svečanim načinom osemdesetletnica tega marljivega pisatelja in vrlega rodoljuba, ki je ostal vreden in zaslužen sin svoje hrvatske domovine, premda je nosil vojaško obleko. Hrvati ga čislajo kot jednega svojih prvih sinov, a tudi Slovenci ga znajo ceniti ter mu prigodom njegove osemdesetletnice častitajo najerčneje.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. maja.

(Deželni zbor) je obravnaval danes o vodu za Novo mesto in okolico in je vsprejel načrt po nasvetu dež. odbora ozir. fin. odseka. Prih. seja je v torek.

(Državne podpore.) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo tukajšnji kmetijski družbi v svrhu pospeševanja živinoreje in rastlinstva naslednje pod-

pore za tekoče leto: za družbino sadno šolo 300 gld., za nakup bakrenega vitrijola in peronospera-brizgalnic 1000 gld., za pospeševanje in povzdigo sadne kupčije 200 gld., za nakup plemenih bikov 2000 gld., za povzdigo ovčereje 300 gld., svinjereje 500 gld., čebeloreje 150 gld.

(Osebnosti.) Davkarski oficijal R. Lindtner je imenovan kontrolorjem, pristav Jan. Oswald oficijalom, praktikanta A. Sedlak in Jan. Stabelj pa pristavoma v XI. činovnem razredu.

(Istrski deželni zbor) je imel včeraj 5. seja, v kateri je poslanec Gambini navedel nekaj podatkov glede italijanske gimnazije v Pazinu. Že leta 1872 so bila razpisana učiteljska mesta, a ni se oglasilo dovolj prosilcev. Dne 19. dec. 1898. pa je dež. odbor zopet predlagal ustanovitev italijanske gimnazije v Pazinu. Deželni zbor je predlog vsprejel in vlada je sklep potrdila. Dotično poročilo in razne peticije za to gimnazijo se izroče finančnemu odseku. Deželni odbornik Gambini naznani, da je želez. ministerstvo dovolilo koncesijo za zgradbo železnice Trst Poreč. Posl. Scampicchio in tovariši interpelujejo vlado, zakaj katehet Jurančič v Lovranu poučuje veronauk v hrvatskem jeziku. Vsprejet je bil načrt, da se v Pulju uvede davek od stanarine.

(Pozdrav Slovincem.) Hrvatska akademiška mladina v Zagrebu je včeraj gospodu Povšetu poslala brzojavno zahvalo, da je predlagal hrvatski jezik kot učni predmet na ljubljanski realki.

(Sneg v majniku.) Danes zjutraj pred osmo uro jelo je tu v Ljubljani prav zimsko snežiti. — Pri tej priliki opozarjamo vinogradnike na sestavek, ki ga objavljamo v današnji številki pod naslovom »Narodno gospodarstvo«.

(Dolina mnogih vod.) Prijatelj sanskrita nam je poslal to le zanimivo razlago: Mnogo se je že ugibalo, odkod se izvaja ime Bohinj. Nahajajo se o tem imenu različne resne in smešne razlage, ki so vse prisiljene in neverjetne. Pravi pomen besede Bohinj se nam pa pojasni, ako se ozremo v sanskrit in če imamo ob enem pred očmi naravo Bohinja. V sanskritu nahajamo glagol vah, ki pomeni pretakati se, tudi veti. Isti koren je ohranjen skoro v vseh evropskih jezikih, n. pr. nemški wehen, poljski wiać, rusko vjejatj itd. In iz korena vah je prirasla beseda Bohinj prav tako, kakor je sanskritskemu agnih, madhu in dhiih soroden naš ogenj, med in duh. To je tudi primerno naravi Bohinja, zakaj v Bohinju se res na majhnem prostoru pretaka mnogo rečic in potokov: Savica, Bohinjska Sava, Bistrica, Mostnica, Suha, Jereka, Belica, Grmečica itd. Prvi Bohinjci so imeli torej prav, ker so bohinjski dolini prikojili ime iz korenike vah: pretakati se. — Ime Bohinj bi torej pomenjalo dolino, v kateri se pretaka veliko vode, ali na kratko: Dolino mnogih vod.

(Na Opčinah) je umrl posestnik Ivan Sošič v 77. letu svoje dobe. Bil mož stare slovenske korenine, kakoršnih je vedno manj v tržaški okolici. Pri vsakih volitvah je trdno stal na slovenski strani in moral pretrpeti marsikatero neprijetnost. N. v m. p.!

(Slovanski deželni poslanci Istorski) so izdali svojim volivcem razglas, v katerem naznanjajo narodu, zakaj se ne udeležujejo obravnav deželnega zbora. V razglasu navajajo vsa nasilstva nasprotna stranke ter narod bodré, naj vztraja v borbi za svoje pravice. Ta razglas o priliki objavimo.

(Iz Gorjan.) Vesel dan je bil za gorjansko župnijo 30. april, ko smo pri nas obhajali praznik farnega patrona sv. Jurija in ko se je slovesno ustanovila Marijina družba. Vsprejetih je bilo v Marijino družbo 19 mladeničev in 41 deklet. — Vsprejemati je prišel velečastiti gospod prelat J. Flis.

(Zahvala.) Županstvo občine Vodice se v imenu ubožcev tukajšnje občine prav toplo zahvaljuje nepoznanemu dobrotniku iz Ljubljane za doposlano denarno svoto v razdelitev najubožnejšim siromakom v občini. Po želji dobrotnikovi se je ista svota takoj med najubožnejšerazdelila, kateri so bili vsi iznenadeni in ginjenih sro se zahvaljujoči temu dobrotniku za tako lepe pirhe. Bog mu stoterno povrni.

(Ognjegasno društvo) so ustanovili v Sodražici. Dne 30. aprila je imelo prvi občni zbor, pri katerem se je izvolil stalni odbor, in sicer: načelnikom gospod Fran Fajdiga, podnačelnikom go-

spod Anton Lovrenčič, blagajnikom gospod Ivan Šega, tajnikom gosp. Fran Mikolič, odborniki gg. Primož Pakiž, Fran Hudolin in Jakob Lovrenčič, namestnika sta gospoda Karol Pakiž in Josip Obrstar.

(Take je prav!) Svoječasno smo poročali, da so v tržaškem občinskem svetu ugovarjali vladnemu odloku, s katerim se prepoveduje vzdati slovanske narode v Primorju izživajočo ploščo v mestni hiši tržaški. Sprejeli so predlog žida Veneziana, naj se ta odlok dene v okvir in obesi v prednjo sobo mestne dvorane. Vlada je pa zdaj tudi to burko prešernih magistratovih razposajencev prepovedala.

(Štajerski deželni zbor) je imel včeraj 27. seja, v kateri je nadaljeval razpravo o lokalnih železnicah.

(Teča) je minolo soboto in nedeljo padala od Maribora do hrvatske in ogerske meje; škode posebne ni napravila.

Narodno gospodarstvo.

Kajenje v vinogradih proti spomladnim mrazom.

Ne kmalu kak stan se mora boriti s tolikimi neprilikami, nesrečami in uilmami, kakor stan vinščakov. Zlasti so pa vremenske nezgode, ki mu delajo največ skrbi in škode. Komaj trta prične kazati spomladi nekoliko življenja in se brstje nopenja, pa se vinščak trese pred mrazovi, ki navadno nastajajo v pričetku maja, in komaj čaka, da pratika naznani konec dobe »trijakov«. Kmetška vremenska pravila o trijaci pa ne smemo zasmehovati tja v en dan, ker imajo dokaj resnice v sebi. Učenjaki so dokazali, da je spomladanski povratek k mrazu nekaj v vremenski vedi utemeljenega in da ti mrazovi nastopajo skoraj redno vsako leto v prvi polovici meseca maja. Kmetovalci so tudi opazili to ter so ta pojav spravili v zvezo s svetniki, katerih god se praznuje nekako ravno ob času, ko največkrat pritisne spomladanski mraz, to je na god sv. Pankracija (12. maja), sv. Servacija (13. maja) in sv. Bonifacija (14. maja). Te svetnike imenujejo Slovenci »trijake«, Nemci pa »lelene mož«.

Spomladanski mrazovi morejo trtam silno veliko škodovati ter so skoro hujši, kakor toča; kajti ti mrazovi posmode vinograde celih okrajev ali celo celih dežel, dočim toča navadno pobije le ožje pokrajine. Spomladanski mrazovi pa niso uima, proti kateri je kmetovalec brez sredstev, temveč se more proti njim prav uspešno boriti. Tako sredstvo je kajenje ali tvorjenje dima. Spomladanski mrazovi namreč nastanejo, kadar se vreme po hladnih deževnih dneh razjasni in je gore vnovič zapadel sneg, ker po noči oddaja vso svojo toploto višje stoječim mrzlim zračnim plastem. Ako v taki noči, ko pade toplomer do ledišča (0°) ali še nižje, ne preprečimo daljnega ohlajevanja zemlje, oziroma nižjih zračnih plastij, potem nežni deli ozelenelih rastlin pozebejo. Tako ohlajevanje se prepreči z zažiganjem tvarin, ki goreče tvorijo veliko dima, da se vleže čez vinograde kakor odeja, ki uspešno zadržuje ohlajenje. Mladim rastlinam pa ne škoduje samo mraz, ampak tudi solnce, ako hitro z vso svojo toploto posije na otrple rastline; zato se ob meglenih ali oblačnih jutrih ni bati slane in zato tudi proti gorkemu solncu pomaga gosta megla dima.

Kajenje proti spomladanskim mrazom je nekaj preskušeno dobrega in je na Francoskem in Nemškem po vinorodnih deželah dobro urejeno. Urejeno pa mora biti, ako naj pomaga, kajti posamezniku ne pomaga delati dima, če ta ne naredi megle čez celo mrazu izpostavljeno gorico. V obrambo proti mrazu se torej morajo zjediniti posestniki cele vinske gorice.

Da bo kajenje uspešno, nanese naj se kadilo na take kraje v vinogradu, ki so po skušnji najbolj podvrženi pozebi. Iz kadila naj se naredi kupci, ki naj so k večjemu po 15 cm narazen. Kdaj naj se kadilo prižge, zavisí od toplote; če pade toplomer na 2° ali 1° zjutraj od 3.—4. ure, potem je nevarnost za mraz in kupci naj se zažgo.

Za kadilo naj se porabijo take gorljive reči, ki tvorijo veliko gostega dima, n. pr. sveže vejčje igličevja ali trske sploh, žaganje, pezdiranje, slama itd., katere tvarine se poskrope s katro-
nom, ki dela posebno veliko gostega dima. Katran se dobi v tvornicah za plin n. pr. v Ljubljani. »Kmetovalec«.

Telefonska in brzojavna poročila.

Sunja, 5. maja. Kri ni voda. Z navdušenjem pozdravljamo dične zastopnike jednokrvnih bratov Slovencev, ki so sklenili, da se uvede v realkah hrvatski jezik. Živili!

Sun jani.

Dunaj, 5. maja. Demisija Thunovega kabineta ni izključena vsled težkoč z nemškimi nacijonalei.

Dunaj, 5. maja. Grof Thun je solidaren z desnico in so govorice o odstopu neosnovane.

Dunaj, 5. maja. „Vaterland“ je prinesel članek o novi jezikovni postavi na podlagi § 14. Pravi, da je izrecna volja cesarjeva, da se tak zakon kmalu sklene. Resno opominja, da naj se ugotovi cesarjevi želji, češ: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega“.

Celovec, 5. maja. Dež. zbor je vsprejel novelo k volivnemu re. u za občine, po kateri se uvedo tajne volitve. Zasedanje se zaključilo prih. teden.

Praga, 5. maja. V Nahu je ustanovljeno novo okrajno glavarstvo. Poslovati prične 1. oktobra.

Inomost, 5. maja. Dr. Kathrein je imel z italijanskimi poslanci pogovore zaradi složnega delovanja med nemškimi in italijanskimi poslanci. Do sklepov ni prišlo, ker je značaj teh pogovorov zgolj informativen. Italijani žele, da se kompetenca deželnega zbora njim ugodno izpremeni. Od več strani se pozdravljajo ti pogovori kot prvi korak k zblizanju Italijanov in Nemcev k slogi.

Rim, 5. maja. Ministerski predsednik Pelloux je pripravljen parlament razpustiti in razpisati nove volitve.

Berolin, 5. maja. Iz srednje Nemčije in s Saksonskega dohajajo poročila o velikih sneženih zametih.

Berolin, 5. maja. Iz Apie poročajo, da je Mataafa sklenil premirje z angleškim in amerškim poveljnikom, dokler ne dojde tje imenovana komisija.

Pariz, 5. maja. „Echo de Pariz“ naznanja, da izgotovi Ballot - Beupre svoje poročilo o Dreyfusovi aferi do 15. t. m. ter je še isti dan predložil. Kasacijsko sodišče bo izreklo svojo sodbo v soboto, 20. t. m.

Madrid, 5. maja. Kraljica je podpisala dekret, s katerim se dovoljuje pet milijonov za obrambo kanarskih otokov.

Atene, 5. maja. V južnovzhodnem delu Peloponeza so čutili predvčerajšnjim več potresnih sunkov. Mesto Ligutista je zelo poškodovano. Mnogo hiš je porušenih.

Newjork, 5. maja. „Herald“ poroča, da se je general Wheaton po zelo vročem boju polastil San Tomasa. Vstaši so se obupno borili do skrajnosti.

Špiritni laki, vsakovrstni: lak za usnje, ličilni lak, lak za etikete, lak za tla, naravnobarven in v vseh bojah, dobiva se pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 25 11-3

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 308.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm	Tempera- tura pe Celzija	Vetrovi	Nebo	Fadavina v 24. urah
4	9 zvečer	733.9	5.4	sr. sever	dež	54.2
5	7 zjutraj	734.3	2.8	sr. jug	dež	
	2. popol.	734.6	1.5	sl. sever	aneg	
Srednja včerašnja temperatura 7.9°, normale: 12.5°.						
Od pol osmih zjutraj gre neprenehoma sneg.						

Stanovanje

s 5 sobami, predsobo in drugimi pritliklinami odda se takoj na Sv. Petra nasipu št. 47. Več se izve v pritličju imenovane hiše. 429 3-3

Organist,

vešč glasbe, cerkveno predpisane, se sprejme. Dohodki naznanijo se ustno ali pismeno.

Cerkveno predstojništvo v Gornjem Gradu (Štajersko). 446 2-1

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem

blizu Novega Mesta, želez. postaja Straža, je tako imenovani „akrato-vrelec“ z vročo vodo od 28—31° R. Voda, bodisi da se pije, ali da se rabi za kopanje, je izredno zdravilna zoper protin, kostnico, ishijas, živčno bolezen (neuralgie) in zoper razne kožne in ženske bolezni. Na razpolago so b. sinji in porcelanaste banje, lepo uravnane sobe za tuje, društvene dvorane, sobane za igre. V obliži so senčnati sprehodi in igrišča. Dobra restavracija z nizkimi cenami je v hiši.

Kopališka doba je od 1. maja do 1. oktobra.

Natančnejša pojasnila daje brezplačno

412 7-2

topliško oskrbnitvo.

Nove lurske Šmarnice, so izšle ter stanejo v „Katol. Bukvarni“ v Ljubljani v polusnji 90 kr., v celo usnji 1 gld., v celousnji z zlato obrezo 1 gld. 20 kr. Po pošti poslano 5 kr. več.

Slovenci,

pristopajte k „Naši straži“!

Služba organista

je takoj oddati v Biljah pri Gorici.

Postranski zaslužek zagotovljen. — Prosilci cecilijanci naj se oglašé čim preje pri kuracijskem uradu v Biljah. 448 4-1

Izgubil se je

majhen pes (ratler), znamka 295. Ako je komu znano, kje da je, prosi se naznaniti Poljanska cesta št. 37. 450 1-1

Služba organista in cerkvenika

se takoj odda v Javoru.

Prosilci oženjeni naj se oglašé pri cerkvenem predstojništvu v Javoru, zadnja pošta Spodnja Hrušica pri Ljubljani. 430 4-3

Roman-cement.

Portland-cement.

Železniške šine in traverze za oboke.

Bičje za obivanje stropa (Stuccaturrohr). 409 6-2

Trombe (pumpe) za vodnjake.

Raznovrstne štedilnike (Sparherde)

priporoča po jako nizki ceni

Fran Stupica

== trgovina z železnino in specerijskim blagom == v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1, zraven »Figovca«.

Severonemški Lloyd v Brema.

866 30-22

Od vis. e. kr. ministerstva valed ukaza dné 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštnih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Brema - Sev. Amerika.		Do Novi-Jorka.
Iz Brema vsak torek in soboto zvečer.		
Iz Southamptonu dotaknivi se ev.		
Cherbourg vsako sredo in nedeljo		
Iz Geneve dotaknivi se Neapola		
via Gibraltar		
dva ali trikrat na mesec.		
Brema - Južna Amerika.		Do
Do Montevideo.		Baltimore.
Brema - Vzhodna Azija.		Do
Do Kitajskega.		Buenos-Ayres.
Brema - Avstralija.		Do
Do Adelaide, Melbourne		Japonskega.
Sydneya.		

vozuja po morji čez ocean do Novi-Jorka traja 6 do 7 daj.

Najlepša in najceneja priloznost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani:

Edvard Tavčar.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné do dné po 4 1/2 %. Poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 5. maja.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 55 »
Avstrijska zlata renta 4%	119 » 30 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 » 35 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 70 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	97 » 35 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	920 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	358 » 40 »
London vista	120 » 45 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 92 1/2 »
20 mark	11 » 78 »
20 frankov (napoleonador)	9 » 55 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 57 1/2 »
C. kr. cekini	5 » 68 »

Dné 4. maja.	
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 » — »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » 75 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 » 60 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138 » 50 »
Dunavske vravnane srečke 5%	129 » 50 »
Dunavsko vravnano posojilo l. 1873	108 » 75 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 » 90 »
Priporitetne obveznice državne železnice	— » — »
» » južne železnice 3%	172 » 50 »
» » južne železnice 5%	123 » — »
» » dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 25 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	85 » 50 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » 75 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » — »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 » 25 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3385 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	460 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	56 » — »
Splošna avstrijska stavbinska družba	105 » — »
Montanska družba avstr. plan.	244 » 35 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	193 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 12 »

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba „**MERCUR**“ l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.